

ОТБАСЫЛЫҚ ЖАНЕ ТҰРМЫСТЫҚ ЗОРЛЫҚ-ЗОМБЫЛЫҚ: ТЕОРИЯСЫ МЕН ПРАКТИКАСЫ

ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛЫ

ҚАЗАҚ
УНИВЕРСИТЕТІ
БАСПА ҮЙІ

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Философия және саясаттану факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-беспа кеңесі
шешімімен ұсынылған (№ 4 хаттама 19 мамыр 2021 ж.)*

Пікір жазғандар:

психология ғылымдарының докторы, профессор *Н.С. Ахтаева*
педагогика ғылымдарының докторы, профессор *А.А. Булатбаева*

Құрастырушылар:

М.П. Кабакова, З.М. Садвакасова, Н.Н. Семененко,
В.В. Полякова, А.Ж. Габдулина, М.М. Сүлеймен

О 81 **Отбасылық және тұрмыстық зорлық-зомбылық: теориясы мен практикасы: оқу-әдіст. құр. /жалпы ред. М.П. Кабакова; құраст.: М.П. Кабакова, З.М. Садвакасова, Н.Н. Семененко, В.В. Полякова, А.Ж. Габдулина, М.М. Сүлеймен. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 128 б.**

ISBN 978-601-04-5395-1

Оқу-әдістемелік құралда отбасылық өмір сүру салтының теориялық негіздері, отбасы және жұп арасындағы уытты қарым-қатынастардың сипаты қарастырылады. Авторлар отбасындағы зорлық-зомбылық себептері және оларға ықпал етуші факторларға, агрессор және жәбірленушінің психологиялық портретіне назар аударады. Тұрмыстық зорлық-зомбылықты интервенциялау, түзету және алдын алу бойынша практикалық ұсыныстар және әдістемелік нұсқамалар берілді.

Оқу-әдістемелік құралы жоғары оқу орындарында «Психология», «Педагогика және психология», «Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану», «Әлеуметтік жұмыс» мамандықтары бойынша білім алушы студенттер мен магистранттарға, сонымен қатар тұрмыстық зорлық-зомбылық мәселесі бойынша қызмет саласының мамандарына арналады. Оқу-әдістемелік құралы біліктілікті арттыру және мамандарды қайта даярлау жүйесінде пайдалы бола алады.

ӘОЖ 159.99
КБЖ 88.5

ISBN 978-601-04-5395-1

© Авторлар ұжымы, 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2021

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....	4
1. Отбасы психологиялық көмек объектісі ретінде	7
2. Үйтты қарым-қатынас түсінігі және оның белгілері	18
3. Отбасылық және тұрмыстық зорлық-зомбылық: түсінігі, түрлері	28
4. Зорлық-зомбылықтың факторлары мен себептері.....	35
5. Жәбірленуші және агрессор: бұл кім? Әлеуметтік-психологиялық портрет	39
6. Зорлық-зомбылық салдары травма ретінде	46
7. «Үміт» (Нұр-Сұлтан қ.) мемлекеттік Кризистік орталығындағы тұрмыстық зорлық-зомбылық жәбірленушілерін қолдау алгоритмі.....	49
8. Ауыр зорлық-зомбылық жаракаты және посттравмалық күйзеліс кезіндегі шұғыл психологиялық көмек	52
9. Тұрмыстық зорлық-зомбылық қатысушыларымен жұмыс: заманауи тұғырлар	57
10. Отбасындағы тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын-алу	84
11. Көмекші мамандықтар иелерінің эмоционалды күюін алдын-алу	89
12. Маманың жұмыстағы тәуекелдері: DAP орталығының тәжірибесінен	96
Корытынды.....	102
Қосымшалар	
1-қосымша. Қазақстанда отбасын қорғайтын зандалар	104
2-қосымша. Тұрмыстық зорлық-зомбылық қатысушыларымен жұмыс барысындағы диагностикалық құрал: DAP орталығының тәжірибесі	112
3-қосымша. Тұрмыстық зорлық-зомбылық жағдайында іс-әрекеттер алгоритмі.....	122
4-қосымша. Тұрмыстық зорлық-зомбылық туралы ұсынылатын әдебиеттер және америкалық оқыту семинарының бейне жазбасына сілтеме	127